



**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta Liberij pape.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Decreta Iulij pape.

Iocū mō in sc̄ta ecclesia tenēt epi, nō p aliū, sed p semetipm vēdētes & ementes eiecit de tēplo, & mēsas nūmulariorū proprio euerit flagello, & eiecit de tēplo. Et ipse alibi ait, Deus stetit in synagoga deorū, in medio autē deos decernit, & reliq̄ talia & his similia, & alibi idē ipse ait, Nolite iudicare, vt nō iudicemini: nolite cōdēnare, vt nō cōdēnemini, in q̄ em iudicio iudicaueritis, iudicabimini, q̄ propf nō tā temere (vt vos facitis) q̄ sp̄ia suā p̄sumat euomere iniquitatē, sed iudicātē cūcta oportet rimari, & ordinē rez̄ plena inq̄sitione discutere, nec de illis q̄ ei in cōcessa sunt vllō mō iudiciū p̄sumere, interrogādi, ac p̄ponēdi, adijciēdiq̄ patiētia p̄bita ab eo, vt ibi actio partiū limitata sit pleniter. Hęc prius litigātib⁹ sua velut snia obuiare, nisi qm̄ illi paētis oibus iā nihil amplius habuerint in q̄stioē qd̄ proponāt, nec optet quēq̄ iudicari aut dānari ante q̄ suos accusatores p̄ntes habeat, locūq̄ defendēdi accipiat spatiosum ad abluenda crimina. S̄l̄r in iā fata synodo statutū est, vt vltra puincia terminos accusandi licētia nō p̄grediat, nisi ad hęc aplicā fuerit sedē puocatū, ad quā oēs q̄ voluerint libere & absq̄ vllō ipedimēto à quibusdā agēdo cōfluere debēt. S̄l̄r in iam p̄fixa synodo est decretū, ne suspecti, aut infames, aut criminosi, aut grauosi, vel calūniatores, vel affines, aut scelerati, aut facile litigātes suscipiatur accusatores, sed tales q̄ omni careāt suspitōe, q̄a colūnas suas dñs firmiter stare voluit, nec à quibusdā agitari. S̄l̄r statuit p̄fata synodus, vt nullū snia nō à suo iudice dicta cōstringat, iudices autē alij eē nō dāt q̄ q̄s ipse q̄ impetit elegerit, aut q̄s suo cū cōsensu hęc sc̄ta sedes, aut eius primates autoritate huius sanctę sedis delegauerit, ex his em̄ & alijs q̄ tā in hac sc̄ta sede q̄ & ab ap̄tis eorūq̄ successoribus sunt statuta, nihil p̄fatis ep̄is cōcessistis, sed vim eis iherētes, iniustēq̄ (vt superius cōmemorātū est) eos dānātes aliq̄s absentes expulistis, q̄ oī ch̄sianę religiōi est inimicū, in qb⁹ apparet q̄ nec dño sua seruastis iura, nec huic sanctę matri, & aplicę ecclesię, q̄ (vt p̄scriptū est) eos suo iudicio, aut huic sedi voluit reseruari, ne à tā prauis, sicut estis, hoibus dānarent, aut eiherent, in his oibus vos stultos & p̄uaricatores euāgeliorū & canonū esse nulli sane sapiētū est absco ditū, nec his cōtēti in v̄ra estis p̄uaricatōe, sed etiā q̄ prius expulsos eos & suis expoliatos rebus, q̄li vocastis atq̄ dānastis, cū nullus regulariter, aut vocari, aut iudicari possit, ante q̄ sit regulariter restitutus, & sua oīa ei legibus sint itegerrime reformata, est nāq̄ i sepe iā dicta sc̄ta synodo ab oibus vnanimiter decretū, & aplicā autoritate roboratū, vt si qs ep̄os suis fuerit rebus expoliatus, & in accusatōe pulsatus, ordinatōe p̄tificū oportet & decet sanctū, p̄positū prima frōte certare, vt oīa q̄ p̄ suggestiōes inimicorū suorū, aduerfus legatū primo p̄tati eius ab honorabili cōcilio reitegent, & p̄sul regulariter prius statui pristino reddat, & ipse dispositis ordinatisq̄ suis tūc ad tps veniat ad cām, & si ita iuste videt accusantiū, p̄positiōibus r̄ndeat, q̄re ergo trasgressi estis terminos pat̄re iudicātes & dānātes eos q̄s nō debuistis, q̄re iudicastis eos q̄s nō regulariter approbastis. Non obseruastis qd̄ in regnoꝝ libro scriptū est. Nō q̄ mō videt hō videt deus, q̄a hō videt in facie, deus autē in corde videt, Et i Paralipomenō Oīa corda scrutat deus, & oēm cogitationē nouit, Et alibi scriptū est. Nō p̄t hūano cōdēnari examine quē deus suo reseruauit iudicio, hęc oīa sum mope p̄cauēda sunt, nec accusatio ep̄os facile est recipiēda, dicēte dño, nō suscipias vocē mēdaci, & ap̄s inq̄, aduerfus p̄b̄m incriptionē nō suscipiēdā absq̄ duobus vel tribus idoneis testibus. Si hęc de p̄b̄is vel ceteris fidelibus sunt p̄cauēda, q̄to magis de ep̄is, q̄bus cognitis magis vos dñari velle manifestū est, q̄ consulere fr̄ibus, aut sustentare eos, q̄a honor iflat ad sup̄biā, & qd̄ puifum est ad concordia, tēdit ad noxā. Decuerat nāq̄ vos iuxta p̄fatas regulas, si aliq̄ degissent cōtra suū ordinē mādare nobis, & expectare qd̄ ad v̄ra cōsulta rescriberemus, in tm̄, vt si etiā qcq̄ graue itolerādūq̄ cōmitterēt, n̄ra p̄stolare cēsurā, & nihil prius, aut aliud discerneritis, q̄ qd̄ nobis placere cognouissetis, ita vt à regulis p̄stitutis nulla, aut negligētia, aut p̄sumptōe recederetis, cesset hmōi p̄ssa n̄ra autoritate p̄sumptio, vitent hmōi nocumēta, q̄a nequa q̄ talia patiēter ferre possumus machinamēta, qm̄ cōuenit nos paternarū sanctionū diligētes cē custodes, merito nāq̄ nos cā respicit, si silēcio faueam⁹ errori, est isup in p̄dicta sc̄ta Nicēna synodo statutū, vt nemo anathema in n̄ra suscipiat accusatōe, nec illi q̄ nos i sua nolūt recipe q̄rela, vel accusatiōe, cū nos sup illos sciamus à dño cōstitutos nō illos sup nos, & sicut maior nō p̄t à minori indicari, ita nec colligari, q̄a rarū est oē qd̄ magnū est. Portemus onera oīm q̄ grauant, q̄nimō hęc portat in nobis beatus ap̄tus Petrus, cuius vice fungimur legatōe, & cuius regula iformamur, q̄tinus eius fulti auxilio ab oibus nunc, & in perpetuo tueamur aduersis. Data Calendis Nouembris, Feliciano & Maximiano viris consu.

Incipiunt decreta Liberij pape.

Ep̄istola Athanasij, & Aegyptiorū ep̄os ad eūdē papā, de oppressiōibus Arrianorū.
G D Omino beatissimo & honorabili sc̄to p̄ri Liberio papę Athanasij, & vniuersi Aegyptiorū ep̄i, in vnū synodice apud Alexādriā cōgregati, v̄rę beatissimę paternitatis iura penes

penes deū sunt manifesta, dū p̄dicatōibus sc̄j apostolicis, & doctrinis verā fidei cultura vniuer-
sa repleta sit terra, p̄ diuinoꝝ tñ eruditionē eloquioꝝ v̄a instrūte admonitōe exhortatoria
sup̄edificat orthodoxa Chri ecclesia applica institutōe fundata, & à fidelibus p̄ribus firmissime
roborata, ad quā oēs b̄tissimi apl̄i pari honoris & pt̄atis cōsortio p̄diti p̄p̄oꝝ agmina cōuer-
tētes, pie sanctēq; de tenebris ad lumē, de lapsu ad verā fidē, de morte ad vitā hoies diuinā p̄-
destinatōis gr̄a p̄ceptis ac monitis p̄duxerūt, q̄z sc̄tōꝝ apl̄oꝝ v̄a f̄nitas honorāda sequens
merita, & p̄fectius iplēs exēpla ecclesiā dei moꝝ p̄bitate, & actū sc̄titate cōdecorat, & fide
sacra ch̄rianis moribus vigēs, q̄ fieri deo placita p̄cepit studijs p̄t̄ificalibus idēfīnēter operat̄
& p̄ficit, seruās legis diuinā mādada, q̄a nō legis auditores iusti sunt apud deū, sicut narat apl̄s,
sed factores legis iustificabunt. Nos em̄ hęc meditari cupiētes, & ea q̄ à sc̄tā sede v̄a apl̄oꝝ, eo
rūq; successōꝝ p̄dicatōe suscepimus, atq; q̄ in Nicēna synodo roborata cognouimus p̄dicare, &
& Arrianōꝝ blasphemias, q̄z alioꝝ h̄reticoꝝ repellere cupiētes cotidie ab his p̄sequimur, &
dānatiōi tradimur, atq; morti destinamur. Qua de re p̄camur, vt v̄is exhortatōibus, tā p̄ vos
q̄ & p̄ apocryfarios v̄s adiuuemur, ne dū illi crescūt & nos minuiuntur, vera fides destruat̄, &
eoꝝ h̄eresis vltra fidē nostrā crescat, qm̄ timemus, vt postq̄ abundauerit iniquitas, refrigescat
charitas multoꝝ. Pro q̄ re multa v̄a sacre doctrinē, tā apud deū q̄ apud cūctos fideles merces
& laus reposita ē, si v̄a hęc recēfēt autoritate, nostrā em̄ fidē quā à sc̄tis patribus accepim⁹. & te
nem⁹ atq; docem⁹ subterferuim⁹, vt si aliq; vobis aliter nos credere aut docere, aut accusan-
do, aut multatōdo retulerit, v̄l detrahēdo scriptis mādauerit, p̄ hęc manifeste nos ita credere &
docere agnoscat̄. ¶ Cre dim⁹ nāq; in v̄nū deū patrē oīpotētē, oīm visibiliū necnō inuisibiliū
factōrē, & in v̄nū dñm n̄m Iesum Christū filiū dei natū ex p̄e vnigenitū, hoc ē ex substantia pa-
tris, deū ex deo, lumē ex lumine, deū verē ex deo vero, natū, nō creatū, homouision, hoc ē eius-
dē cū patrē substantiē, p̄ quē oīa facta sunt, cōlestia, terrestria, Qui p̄pter nos hoies, & p̄pter
nostrā salutē descēdit de cōclis, & incarnatus ē, & hō factus, passus ē, & resurrexit tertia die, ascē-
dit i cōclū, v̄turus ē iudicare viuos & mortuos. Et i sp̄m sanctū. Eos aut̄ q̄ dicūt, erat t̄ps qm̄ nō
erat, & priusq̄ nasceret nō erat, & q̄a ex nullis substantiis factus ē, aut ex alia substantia vel es-
sentia dicūt eē trepton, hoc ē cōuertibilē atq; mutabilē filiū dei, hos anathematizat catholica
& applica ecclesia, hęc venerabilē fidē trecētū q̄ dē decē & octo patres agnouerunt, & amplexi
sunt, & cōsonātes & vnanimes scriptis explanauerūt. ¶ Sed mō qm̄ cōtra hęc (vt nostis) ta-
lia exurgūt, q̄lia nō debēt, venite & nos dilectissimi fr̄es cū deo descēdamus ad visitationē, i.
inquisitionē sermonū eoꝝ, & cōfundamus p̄ approbationē verissimā ibidē linguas eoꝝ eleua-
tas cōtra sc̄iam vnigeniti filij dei, & iniquitatē in altitudinē hūanitatē eius loquētes, dirūpam⁹
vincula eoꝝ p̄ gladiū sp̄uale, q̄d est verbū dei, & projiciamus à nobis iugū ipsoꝝ p̄ expugna-
tionē p̄fani sentus illoꝝ. Tūc em̄ ipse q̄q; dñs irridebit eos, & subsannabit, & tūc loquet̄ ad eos
in ira sua, & i furore suo cōturbabit eos, sc̄dm beatū Hieremiā dicēs, falso p̄phete isti vaticinā-
tur i noīe meo, nō em̄ misi eos, & nō p̄cepi eis, neq; locutus sum ad eos visionē mēdacē, & di-
uinationē & fraudulentiā & seductionē cordis sui p̄phetāt vobis, ideo hęc dicit dñs de p̄phe-
tis q̄ p̄phetāt in noīe meo mēdaciū erūt piecti i v̄ijs Hierl̄m, & cōculcatio oīm pie cōfiteūtiū
me, & nō erit q̄ sepeliat eos Nemo em̄ abscondere p̄t q̄busdā subreptionē cōmēticijs, sicuti nec
folijs fici antiq; trāsgressor p̄cepti Adā potuit, q̄ p̄ p̄p̄riā linguā inuerecūde nudat, laque⁹ em̄
fortis viro labia eius, & captus p̄p̄rijs sermonibus, & opa manū eius, retributio aut̄ labiorū
eius dabit ei, & ipietatis rēphensio. Arguā te, inqt, & statuā cōtra faciē tuā, existimasti inique,
q̄ essem tibi filis. Propterea, sicut̄ dicit dñs ac Gedeon, deponam⁹ eos ad aquā verē discretōis,
& p̄bemus eos ibi regulari examinatōe in id ip̄m pronos corruētes p̄ oñsionē prauit̄ intellectus
eoꝝ, vtrū ne sint apud eos sapiētes diuini verbi sc̄iam ignorātes, qm̄ dicētes eē se sapiētes stul-
ti facti sunt, & mutauerūt gloriā catholicā ecclesie p̄p̄riā nouitate & volūtate, siue p̄ ea q̄ illici-
te i eius defensionē gesta sunt, h̄reticā turbulentiā introducētes, illud cōpetēter ad nos retinen-
tes q̄d b̄n̄ ad Iesum filiū Sirach dictū est. Vsq; ad mortē certa p̄ veritate, & dñs pugnabit p̄ te
Huius rei gr̄a vniuersalis vobis i Christo Iesu cōmissa est ecclesia, & pro oībus laboretis, & cū
d̄is opē ferre nō negligatis, q̄a dū fortis armatus custodit atriū suū, in pace sunt oīa q̄ possidet
Ideoq; tāta vrgēte necessitate summo ope cōprimite v̄a summa autoritate ifestos, releuate op-
p̄ssos, vt absq; graui dño, opitūlate facultate, ipsi gratāter oī tpe sacrificare mereamur illāsi.
Et subscriptio. Aeterna te seruet diuinitas p̄ multos annos sanctissime patrum pater. Amen.

¶ Rescriptum Liberij ad eosdem.

Dilectissimo filio Athanasio & oībus in vnum cōgregatis, & de trinitatis fide recte
sentientibus Agyptioꝝ ep̄is Liberius papa. Olim & ab initio tantā percepimus à
beato Petro ap̄loꝝ principe fiducia, vt habeamus autoritatē p̄ vniuersali ecclesia
ad rectā defēdēdā fidē, quatinus nulli liceat statū sancte ecclesie cōmouere ad lātionē recte
d 2 creden

Decreta Liberij pape.

credentiū absq; sui periculo honoris. Epistolā siquidē vestrā nobiscq; directā añ nos recitari fecimus, tribulatōes & psecutōes quas pro recta fide patimini intelleximus. Sup quibus & nos vnā nobiscū cōdolemus, & laborare pro vobis vt pater pro filijs parati sumus, fidē vero Nicēni cōcilij in eadē epistola rectā reperimus, sup qua & deo gfas vberrimas retulimus, pro q̄ nō solūmodo psecutōes, & passiōes sustinere vobiscū parati sumus, sed etiā, si necesse fuerit, mori pro Christi noīe, in q̄tū nostra finit fragilitas, nō respuimus. Igit̄ pdictū sanctū cōcilium (vt legimus) definiuit Nicēnū, aliā fidē nulli licere proferre, aut cōscribere, vel cōponere, aut sapere vel docere aliter, nec quicq; in fide sentire, aut pferre qd his patrū regulis possit obuiare. Qui aut̄ p̄sūperit cōponere aliā fidē, aut pferre, docere, vel tradere aliud symbolū ad viā veritatis cōverti desideratibus de quacūq; hāresi, vel ex ludæis, vel ex paganis christianos se fieri volētibus, hi si ep̄i fuerint, aut clerici, alienari quidē ep̄os ab ep̄atu, clericos à clero. Si vero monachi, aut laici fuerint, anathemate feriri. Protestat̄ etem̄ beatus ap̄tus dicēs: Si qs certat, nō coronat̄, nisi legitime certauerit, Et iteꝝ dñs ait: Qui aut̄ pseuerauerit vsq; in finē, hic salus erit, videlicet certaminibus sacris ppositis nobis pro defēsiōe catholice ecclesie, magnaꝝ salute ex hoc sperata ab oīm bonoꝝ datore deo, nō deficiāt manus nostrę dilectissimi fr̄es p̄ occasione cuiuslibet, defidiæ dissolute, sed fortes efficiamur p grām dñi atq; virtutē potētie eius, qm̄ p̄fecit pedes n̄os tanq; suoz, & sup excelsa firmius statuit intellectus summæ eius hūanitatē, ppter nostrā salutē, maxime tantū hntes impositā sanctoz testii nubē. Deponētes ergo omne pōdus, & circūstantē aduersarioꝝ nouitatē p patientiā curramus, aspiciētes in autorē fidei, & cōsummatorē Iesum q in pposito nobis propter eū negotio, sp̄m nobis suę veritatis cōdonet loquentē in nobis atq; phibentē magnalia fidei p doctrinā sc̄toꝝ patrū q̄s aduersarij calūniant̄ q̄tidie. In pphetis nāq; habet, propter Sion nō tacebo, & ppter Sion nō quiescā, donec egridiat, vt splēdor iustus eius, & saluator eius, vt lāpas accendat. Profecto catholica ecclesia q̄ vera cōstitit Sion, & ciuitas Christi celoꝝ regis p tot annos, spatia expugnata ab auersantibus verbalifidei, q neq; deū timēt neq; hominē reuerent, sed in casum pducentibus pijs & canonicas de hoc verbo doctrinas, dū aduersis tātisq; scripto, & sine scripto cōtestationibus inuitati fuissent corrigere propriā, & sepelire hāresim, sicuti & p anteriore cognitionē luculētius demonstratū est, tā per libellos q̄ per suggestiones reuerēdissimoz sacerdotū, & venerabilū abbatū apostolo protestante nobis, vt hominē hāreticū post primā & secundā correptionem euitare debeamus, scientes qa hmōi subuersus est, & delinquit proprio iudicio cōdēnationem, nul lo mō oportet nos deinceps tacere, aut quiescere ne quō iniqui iudicemur odibilē deo pacem amplectētes, qm̄ scriptū ē. Zelau in peccatoribus pacē peccatoꝝ videns, & dicat etiā de nobis sacerdotes mei contempserunt legē meā, & polluerunt sanctuaria mea, inter sanctū & prophanū non habuere distantā, inter pollutū & mundum non intellexerunt, sed confurgere in deo, & cōsistere prompte ei, & induentes arma spūs aduersus malignantes contra fidē eius, vt approbemus spūs sapienter, id est verba eoꝝ si ex deo sunt. Scriptum est em̄ in Hieremia, Probatore dedi te in populo meo robustū, scies & probabis viā eoꝝ, multa nanq; nobis necessaria est vigilantia, & tanta diuinæ sapientiæ rimatio quæ occulta tenebray reuelat, ad requisitiōnē hmōi rei, & scrutationē, qm̄ latet quodāmodo & abscondit, vixq; cōprehendit, dolosa existens malitia, pro eo q̄ sibi pietatē callide blandiatur, vt valeat scrutantiū mentē latere, qd̄ vtiq; sciens beatus apostolus, ait: Nam hmōi pseudoapostoli, & operarij subdoli transfigurāt se in apostolos Christi. Sed non mirum, qm̄ & ipse Satanus transfigurāt se velut angelus lucis, & ideo non mirę, si ministri eius transfigurantur velut ministri iustitiæ, quoniā finis secum dū opera eoꝝ, sed & dñs in hoc p̄muniens nos, ait. Attendite à falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouiu, intrinsecus sunt lupi rapaces, A fructibus eoꝝ cognoscetis eos. Ergo in idipsum ex toto corde referentes ante oia super tali quæstione deprecationē, & dicentes cū David, Reuela oculos meos, & cōsiderabo mirabilia de lege tua, lucerna enim pedibus meis verbū tuū dñe, & lumen semitis meis, qm̄ ip̄s est (sicut ait beatus Daniel propheta) sapientia, fortitudo, dat sapientiā sapiētibus, & scientiā intelligentibus disciplinā. Ipse reuelat profunda & abscondita, & nouit in tenebris cōstituta, & lux cū eo est. Quia sapientiā, inq; & fortitudinē dedisti mihi, & ostēdisti mihi q̄ rogavi te, cū opera diuina vniuscuiusq; personæ descripta eoꝝ qui pro nouitatis cōmento accusati sunt de venerabili nostro scrinio obscurentibus, & nobis ordinabiliter offerentibus solertius intēdamus, ita vt qui hęc p̄sumpserint puaricari primū quidē subiaceant iudicio terribili oipotentis dei, deinde aut̄ qualēcūq; regali indignationē reuerent, per quā quidē si ep̄i aut clerici sunt, à sui sacerdotij, siue à sui cleri ordine modis oibus excedant. Si aut̄ monachi sunt, segregent, & alieni sint de suis locis. Si autē dignitatē, aut cingulū, aut militiā habeant, nudent de eis. Sin autē sunt priuati, si quidē nobiles existunt suaz substantiaz, proscriptiōnē patiant, Sin autē ignobiles consistunt, nō solum in corpore

corpore verberent, sed exilio perpetuo castigent, ut omnes timore dei compressi, & comminata eis digna supplicia reuerentes immobile, & sine turbatione pacis sanctas dei ecclesie custodiant, Data octava Calendarum Iunii, deo scilicet, & Deodato, IIII. CC. consu. Gratia Iesu Christo domino nostro, pax vobis. Amen, deo gratias.

Incipiunt decreta Felicis pape.

Epistola Aegyptiorum pontificum ad eundem de infestationibus Arrianorum.



Omino beatissimo & honorabili sancto patri Felici sanctae sedis apostolicae vrbis Romae papae, Athanasius, & vniuersi Aegyptiorum Thebaidorum & Libiorum epi in sancta Alexandrina synodo, gratia dei congregati. Vestro scripto suggerimus apostolatus, ut nostri more solito sollicitudinem gerere dignemini, iuxta vestram prudentissimam sapientiam quae vobis luce clarius manifesta est, quae apostolicis vestrae beatitudo visceribus commota per tribulationem nostram nos omnes hortata est ad tuitionem catholicae & apostolicae ecclesiae in vno conuenire, & de nostra canonice oppressione, & vniuersim tractare dum constat nos vna cum beato Paulo apostolo eadem compassibiliter dicere, quae infirmat, & ego non infirmor. Quis scandalizat, & ego non vror: satagentes ne aliqua de eis quae nobis creditae sunt rationabilibus vobis a bestiis capiat. Ideo per beatissime, quae semper antecessores nostri, & nos a vestra apostolica sancta sede auxiliu hauserimus, & nos a vestra cura habere agnouimus, praefata apostolica, & summam expetimus, iuxta canonum decreta, sedem, ut inde auxiliu capiamus, vnde praedecessores nostri ordinationes, & dogmata atque subleuotones ceperunt, ad eam quae quasi ad matrem recurrimus, ut eius vberibus nutriamur, quoniam non potest mater obliuisci infantem suum, sic & vos nolite obliuisci nos vobis commissos quoniam non leuibus nos inimici nostri implicauerunt, & quotidie facere molunt afflictionibus & apprehendere, aut ferro nos constringi minant, nisi eos consentiamus erroribus, quae nequaquam vobis incosultis agere praesumimus, canonibus quippe iubentibus absque Romano nos de maioribus causis nihil debere decernere potestice, ideoque ad praepositu recurretes & ad brauium praeparantes, vestrae apostolicae sedis imploramus auxiliu, quae ut credimus, non despexit deus preces cum lachrymis sibi oblatas seruo suorum, sed ob id vos praedecessores vestros apostolicos videlicet praesules in summitatis arce constituit, omnique ecclesiae eis curam habere praecipit, ut nobis succurratis, nosque tuentes, cui omne episcoporum iudicium est commissum, liberare ab hostibus nostris non negligatis, nam scimus in Nicena magna synodo trecentorum, XVIII. episcoporum ab omnibus concorditer eorboratu, non debere absque Romani pontificis sententia concilia celebrare, nec episcopos danare, licet haec & alia quae plurima necessaria ab haereticis, quae nos quotidie infestant & perire nitunt, ut facilius nos capere possint, sint synodica capitula incensa nobisq; sublata. Quae de re hac inuenta occasione indifferenter omni canonica & apostolica postposita autoritate nos vniuersi ad praeparandum vobis incosultis illicite expellunt sedibus, ouesque nobis a Christo domino apostolica commissas gratia inuadunt, gradibus priuati, & quod pessimum est & omnibus christianis legibus inimicis perficere decernunt. Vos ergo, ut semper vestrae sedi sanctae consuetudo fuit, periculis subuenite, opprobria roborate, tribulationibus manum porrigite, taliaque prohibete, & leges imponite, ut apostolica doctrina quae in deo est, cito ad victoriam iudicium perducere valeat nostrum nosque apostolorum principe suffragate Petro ab imminetibus periculis liberare. Nouimus namque in iam praefata Nicena synodo generaliter esse decretu, ut nullus passim vageque episcopos aut praesumptiue lacere, aut accusare, & quae non sunt rectae fidei vel bonae vitae vel clare conuersationis aut infamare praesumat, sed prius si erga episcopos vel autores ecclesiae quisque causam habuerit, eos cum charitate mansuete conueniat, ut ab eis vulnus vnde agit recte sanet, aut ipse si secus egerit accusator excuset. Quod si ab eis nihil valuerit recte percipere, tunc primo summos adeat primates, & ipsi tempore congruo canonice eos conuocare debebit, quae si aut suis rebus expoliati, aut a propriis sedibus eiectioni, aut exulatione, vel opprobrii, aut inique tractati fuerint, primo eruant, & canonice restituant, atque omnia sibi sublata, integerrime eis legibus reddant, quoniam priusquam haec fiant, ut in praedicto constitutu est concilio, nec canonice conuocari, nec distringi a quoque possunt, quoniam nec seculi leges haec fieri permittunt, quanto magis ecclesiasticae. Sicut & a praedictis patribus est definitu consonanter, ut si quisque episcoporum, aut metropolitanum, aut coprouinciales, vel iudices suspectos habuerit, vestra sancta Romanam interpellat sedem, cui ab ipso domino praesertim ligandi ac soluendi speciali est privilegio super alios concessa. Ipsa enim firmamentu a deo fixu & immobile praecipit, quoniam ipsam formam vniuersorum titulorum lucidissimam dominus Iesus Christus vestra apostolica constituit sedem, ipsa est enim sacer vertex in qua omnes vertunt, sustentant, releuantur, & sicut in Christo christiani, & in petra. i. Christo, Petrus, renouant ecclesiam. Tu es (sicut diuinitu veraciter testat eloquiū) Petrus, & super fundamentu tuu ecclesiam coluam. i. epi qui ecclesiam sustinere, & propriis humeris portare debent, tibi sunt confirmata, tibi que clauis regni caelorum commisit, atque ligare & soluere, potestatiue quae in terra, & quae in caelis sunt promulgauit. In prophanas haeresiu, & impetitorum atque omnium infestantium depolator,